

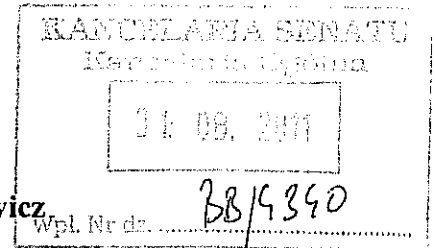
RZECZPOSPOLITA POLSKA

MINISTER
SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI

BMP-0724-4-10/11/MK

J. Kuciński *W. Odr*
KANCELARIA SENATU
Biuro Prac Senackich
dotyczy do *01.05.11* zał.
8033 podpis *[signature]*

Warszawa, dnia *29* sierpnia 2011 roku

Pan
Bogdan Borusewicz

Marszałek Senatu RP

[Handwritten signature]

W nawiązaniu do pisma z dnia 2 sierpnia 2011 roku (sygn. BPS/DSK-043-3891/11) przekazującego oświadczenie złożone przez Senatora RP Pana Zbigniewa Cichonia podczas 81. posiedzenia Senatu RP w dniu 29 lipca 2011 roku w sprawie *zwolnienia od opłaty sądowej instytucji kościelnych, które domagają się zwrotu nieruchomości*, uprzejmie przedstawiam następujące informacje.

Ustawa z dnia 16 grudnia 2010 roku *o zmianie ustawy o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej* (Dz. U. z 2011 roku Nr 18, poz. 89) zniósła z dniem 1 marca 2011 roku Komisję Majątkową, działającą do tego dnia na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy z dnia 17 maja 1989 roku *o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej* (Dz. U. Nr 29, poz. 154 z późn. zm.) oraz zarządzenia Ministra-Szefa Urzędu Rady Ministrów z dnia 8 lutego 1990 roku *w sprawie szczegółowego trybu postępowania regulacyjnego w przedmiocie przywrócenia osobom prawnym Kościoła Katolickiego własności nieruchomości lub ich części* (M.P. Nr 5, poz. 39 z późn. zm.).

Warto również nadmienić, że do zniesienia Komisji Majątkowej doszło w wyniku zgodnej woli zakończenia jej prac wyrażanej zarówno przez przedstawicieli administracji rządowej, jak i przedstawicieli Sekretariatu Konferencji Episkopatu Polski.

Komisja Majątkowa była organem rządowo-kościelnym. W skład Komisji, ukształtowany na zasadzie parytetu, wchodziła przedstawiciele wyznaczeni w równej liczbie przez Sekretariat Konferencji Episkopatu Polski oraz przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Postępowanie regulacyjne przed Komisją Majątkową – jak wynikało z art. 62 ust. 4 i art. 64 ust. 2 ustawy *o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej* (uchylonych z dniem 1 lutego 2011 roku ustawą *o zmianie ustawy o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej*) – zastępowało postępowanie sądowe i administracyjne i przypominało w pewnym stopniu postępowanie polubowne. Świadczył o tym w szczególności skład Komisji, ukształtowany na zasadzie parytetu oraz fakt, iż stosownie do § 2 ust. 3 zarządzenia *w sprawie szczegółowego trybu postępowania regulacyjnego w przedmiocie przywrócenia osobom prawnym Kościoła Katolickiego własności nieruchomości lub ich części* Komisja działała pod kierunkiem dwóch współprzewodniczących, z których jednego wyznaczał Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji, a drugiego – Sekretarz Konferencji Episkopatu Polski. Biorąc pod uwagę powyższe należy stwierdzić, iż Komisja Majątkowa była rządowo-kościelnym organem, działającym w trybie mediacyjno-polubownym. Nie była ona jednak ani organem administracji publicznej, ani też organem sądowniczym. Charakter jej działalności najbardziej zbliżony był do działalności sądów polubownych. Komisja była zatem organem o szczególnym, mieszanym charakterze.

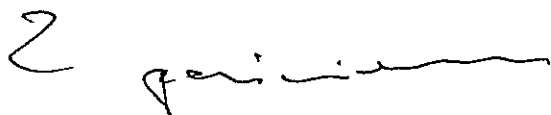
Zgodnie z art. 62 ust. 1 ustawy o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej, w brzmieniu sprzed dnia wejścia w życie wskazanej powyżej ustawy o zmianie ustawy o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej, postępowanie regulacyjne przeprowadzała Komisja Majątkowa. Stosownie do treści art. 62 ust. 8 postępowanie regulacyjne było wolne od opłat.

Powyższe przepisy zostały jednak uchylone na podstawie art. 1 ustawy o zmianie ustawy o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej. Taki zabieg legislacyjny nie powinien budzić wątpliwości z uwagi na okoliczność, że ta sama ustawa znosiła podmiot przeprowadzający postępowanie regulacyjne.

Wspomniana ustawa utrzymała jednak w art. 4 ogólną zasadę postępowania regulacyjnego, zgodnie z którą, w przypadku nie uzgodnienia orzeczenia przez zespół orzekający lub Komisję Majątkową w jej pełnym składzie, uczestnikom postępowań regulacyjnych przysługiwało, w terminie 6 miesięcy od dnia otrzymania o tym pisemnego zawiadomienia, uprawnienie do wystąpienia o podjęcie zawieszono postępowania sądowego lub administracyjnego, a jeżeli nie było ono wszczęte – wystąpienie do sądu o zasądzenie roszczenia. Ponadto, zgodnie z art. 4 ust. 2 przedmiotowej ustawy zasadę tę stosowało się odpowiednio w przypadku nierozpatrzenia przez Komisję Majątkową wniosków o wszczęcie postępowania regulacyjnego.

W ocenie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji należy jednak podkreślić, że nawet w stanie prawnym obowiązującym przed dniem wejścia w życie ustawy o zmianie ustawy o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej, w przypadku wystąpienia przez uczestnika postępowania regulacyjnego do sądu o zasądzenie roszczenia, wydaje się, że nie miał zastosowania art. 62 ust. 8 ustawy o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z którym postępowanie regulacyjne było wolne od opłat. Przepis ten odnosił się bowiem wprost jedynie do postępowania regulacyjnego, to zaś było prowadzone przez Komisję Majątkową. Natomiast do rozpoznawania spraw cywilnych, do których niewątpliwie należą roszczenia uczestników postępowań regulacyjnych, powołane są sądy powszechne, które prowadzą postępowanie sądowe, a nie postępowanie regulacyjne.

Przedstawiając powyższe jednocześnie należy wskazać, iż zgodnie z art. 112c pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.), w okresie od dnia skierowania do Rzeczypospolitej Polskiej zaleceń, o których mowa w art. 126 ust. 7 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, do dnia ich uchylenia Rada Ministrów nie może przyjmować projektów ustaw określających zwolnienia, ulgi i obniżki, których skutkiem finansowym może być zmniejszenie dochodów jednostek sektora finansów publicznych w stosunku do wielkości wynikających z obowiązujących przepisów.

MINISTER
SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI
z up.
Młodziej KARPINSKI
Sekretarz Stanu

Do wiadomości:

Departament Spraw Parlamentarnych
w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów